

Oddiel II. Skúšky malých plemien

A. Skúška základného minima malých plemien (ZMMP)

Článok 72. Kritériá pre skúšku ZMMP

1. Pod pojmom „malé plemeno“ rozumieme jedincov plemien, alebo ich krížence, kde kohútikova výška nepresahuje 40 cm vrátane. Skúšky sa môže zúčastniť len jedinec, ktorý spĺňa túto podmienku.
2. Vek psa v deň konania skúšok musí dosiahnuť najmenej 12 mesiacov.
3. Účasť na skúške nie je podmienená splnením iného druhu, alebo stupňa skúšky.
4. Pre úspešné splnenie skúšky je potrebné získať v každej jej časti najmenej 70% dosiahnuteľných bodov.
5. Znamky: 145 – 150 výborne, 135 - 144 veľmi dobre, 120 – 134 dobre, 105 – 119 uspokojivo, 0 - 104 nedostatočne.
6. Povelovú techniku uvádza SP pri každom cviku skratkou : Z = zvukový, P = posunkový povel. Pokiaľ sú uvedené obidve skratky, môže psovod použiť ktorýkoľvek z povelov, alebo obidva súčasne.
7. Výstroj psa je potrebná v rozsahu článku č. 8.

Článok 73. Náplň skúšky ZMMP, dosiahnuteľné body

1. *Stopa.* Stopa vlastná, 200 krokov dlhá, 15 minút stará, raz zalomená do 90° uhla, predmet stopu ukončuje. Časový limit povolený na vypracovanie je 10 minút. ZP **50 (35)**
2. *Poslušnosť.*
 - a) privolanie psa (ľubovoľný z dvoch spôsobov)
ZP 10
 - b) ovládateľnosť psa na vodidle
ZP 10

- c) aport voľný (predmet psovoda)
ZP 10
- d) odloženie psa (vzdialenosť 20 krokov, psovod otočený k psovi)
ZP 10
- e) pokoj psa pri streľbe
10

Poslušnosť spolu:

50 (35)

3. Špeciálne cviky

- a) rozlišovanie predmetov psovoda
15
 - prvý úspešný pokus
ZP 5
 - druhý úspešný pokus
ZP 10
- b) vyhľadanie a prinesenie troch odhodených predmetov na voľnom priestranstve (20x30m)
ZP **15**
- c) chovanie sa psa voči osobám, ktoré ho neohrozujú
10
- d) vyhľadanie strateného predmetu psovoda
ZP **10**

Špeciálne cviky spolu:

50 (35)

4. Celkom (Stopa + poslušnosť + špeciálne cviky)

150 (105)

Článok 74. Pripomienky k vykonaniu skúšky ZMMP

1. Pokiaľ sa v tomto predpise neuvádza inak, platia pokyny pre vykonanie cvikov z časti II. Metodika a popis vykonania cvikov.
2. Pri skúške sa prihliada na to, že sa jedná o malé plemeno a podľa toho sa aj upravujú podmienky pre hodnotenie výkonu psa.

3. Vyhľadanie a prinesenie troch odhodnených predmetov psovoda formou 3 aportov v menej prehľadnom teréne, podľa popisu cviku v čl. 33.
4. Rozlišovanie predmetov sa vykonáva medzi 2 predmetmi pomocníka na vzdialenosť 10 krokov.
5. Cvik sa vykonáva v dvoch pokusoch. Pri druhom pokuse sa mení umiestnenie predmetu psovoda vzhľadom na predmety pomocníka.
6. Pre správne rozlíšenie platia rozdielne bodové hodnoty pre prvý i pre druhý pokus.
7. Predmety nesmú byť väčšie ako 100 cm².
8. Pred samotným vyslaním na rozlíšenie, musí dať psovod psovi navetrieť iný vlastný predmet. Navetrenie zo samotnej ruky je neprípustné.
9. Pri prinášaní sa nevyžaduje presné predsedanie a odovzdanie predmetu ako pri aportovaní.
10. Chovanie psa k osobám, ktoré ho neohrozujú, sa hodnotí v situácii, keď psovod s upútaným psom prechádza skupinkou najmenej 5 osôb, ktoré si psa nevšímajú.
11. Vyhľadanie strateného predmetu psovoda. Psovod s upútaným psom prejde stanoveným smerom asi 10 krokov, pričom nepozorovane pustí na zem vlastný predmet (peňaženka, kľúčenka, vreckovka, a pod.). v priamej chôdzi pokračuje ešte 20 krokov. Tam sa zastaví, otočí, odopne psa, a vyšle psa povelom k vyhľadaniu a prineseniu predmetu. Sám ostáva stáť na mieste. Presné prevedenie aportovanie sa nepožaduje.

B. Skúška psov malých plemien prvého stupňa

(SMP 1)

Článok 75. Kritériá skúšky SMP 1

1. Vek psa v deň konania skúšok najmenej 14 mesiacov.
2. Účasť na skúške nie je podmienená úspešným splnením žiadneho druhu a stupňa skúšky.
3. Pre úspešné splnenie skúšky je potrebné získať v každej jej časti najmenej 70% dosiahnuteľných bodov.
4. Znamky: 290 – 300 výborne, 270 – 289 veľmi dobre, 240 – 269 dobre, 210 – 239 uspokojivo, 0 – 209 nedostatočne.
5. Povelovú techniku uvádza SP pri každom cviku skratkou : Z = zvukový, P = posunkový povel. Tam, kde sú uvádzané povely obidva, psovod môže použiť ktorýkoľvek z nich, alebo obidva súčasne.
6. Počas cviku stráženie predmetu a samostatná činnosť psa musí mať pes nasadený ochranný náhubok.
7. Výstroj psa potrebná v rozsahu článku č. 8. + predmet na stráženie.

Článok 76. Náplň skúšky SMP1, dosiahnuteľné body.

1. *Stopa.* Stopa vlastná, 400 krokov dlhá, lomená dva krát v 90° uhle, 30 minút stará, prvý predmet na trase stopy, druhý predmet stopu ukončuje. Časový limit na vypracovanie stopy je 10 minút.

ZP 100 (70)

2. *Poslušnosť*

- a) privolanie psa za pochodu k nohe

ZP 10

- b) ovládateľnosť psa na vozidle
ZP 10
- c) sadni, ľahni, vstaň (pes na vozidle, polohy pri nohe psovoda)
ZP 10
- d) odloženie za pochodu do polohy v ľahu
ZP 10
- e) aport voľný (predmet psovoda)
ZP 10
- f) skok vysoký (prekážka 50 cm)
ZP 10
- g) kladina nízka (jedným smerom)
ZP 10
- h) štekание psa (pes sedí pri nohe psovoda)
ZP 10
- i) odloženie (psovod vo vzdialenosti 30 krokov, otočený čelom k psovi)
ZP 10
- j) pokoj psa pri streľbe
10
- Poslušnosť spolu
100 (70)
3. *Špeciálne cviky.*
- a) rozlišovanie predmetov psovoda
25
- prvý úspešný pokus
ZP 10
- druhý úspešný pokus
ZP 15
- b) vyhľadávanie predmetov psovoda na voľnom priestranstve (20 x 50 m), tri predmety, čas 6 minút
ZP **30**
- c) stráženie predmetu psovoda
ZP **20**
- d) samostatná činnosť psa (pokus o odviazanie a odvedenie psa)
ZP **25**

Špeciálne práce spolu

100 (70)

4. Celkom (Stopa + poslušnosť + špeciálne práce)
300 (210)

Článok 77. Pripomienky k vykonaniu skúšky SMP 1

1. Pokiaľ sa v tomto predpise neuvádza inak, platia pokyny pre vykonanie cvikov z časti II. Metodika a popis vykonania cvikov.
2. Psovod a pomocníci musia dostať predmety najmenej 1 hodinu pred vykonaním cviku rozlišovanie predmetov.
3. Predmety nesmú byť väčšie ako 100 cm², musia byť z rovnakého materiálu, rovnakej farby a veľkosti.
4. Rozlišovanie predmetov psovoda sa vykonáva medzi 4 predmetmi pomocníkov.
5. Cvik rozlišovanie sa robí dvakrát a je rozdielne bodovo hodnotený. Pri druhom pokuse sa zmení poradie predmetu psovoda medzi predmetmi pomocníkov.
6. Pred samotným vyslaním psa mu psovod dáva navetrieť iný vlastný predmet. Navetrenie zo samotnej ruky je neprípustné.
7. Po vyslaní psa k rozlíšeniu predmetov psovod stojí na východnom stanovišti a psa už nesmie ovplyvňovať.
8. Ako predmet na stráženie môže byť použitý akýkoľvek praktický predmet.

C. Skúška psov malých plemien druhého stupňa (SMP 2)

Článok 78. Kritériá skúšky SMP 2

1. Vek psa v deň konania skúšok je najmenej 16 mesiacov.
2. Účasť na tejto skúške je podmienená úspešným splnením skúšky SMP 1.
3. Pre úspešné splnenie skúšky je potrebné získať v každej jej časti najmenej 70% dosiahnuteľných bodov.
4. Znamky : 290 – 300 výborne, 270 – 289 veľmi dobre, 240 – 269 dobre, 210 – 239 uspokojivo, 0 – 209 nedostatočne.
5. Povelovú techniku uvádza SP pri každom cviku skratkou : Z = zvukový, P = posunkový povel. Tam, kde sú uvádzané povely obidva, môže psovod použiť ktorýkoľvek z nich, alebo obidva súčasne.
6. Počas celej skúšky pes pracuje bez náhubku.
7. Výstroj psa je potrebná v rozsahu článku č. 8.

Článok 79. Náplň skúšky SMP 2, dosiahnuteľné body.

1. *Stopa.* Stopa cudzia, 650 krokov dlhá, hodinu stará, lomená dva krát v 90° uhle, jeden predmet na trase stopy, druhý predmet stopu ukončuje. Časový limit na vypracovanie je 15 minút.

ZP 100 (70)

2. Poslušnosť

- a) privolanie psa (pes si sadá pred psovoda)
10
- b) ovládateľnosť psa bez vodidla
Z 10
- c) sadni, ľahni, vstaň (pes na voľno, jeden krok pred psovodom)
Z 10

- d) za pochodu odloženie psa v stoji
Z 10
- e) aport skokom (prekážka 50 cm, činka psovoda)
Z 10
- f) kladina vysoká (jedným smerom)
Z 10
- g) štekánie psa (pes stojí krok pred psovodom)
Z 10
- h) plazenie psa so psovodom, 15 krokov)
Z 10
- i) odloženie psa (psovod vzdialený od psa 70 krokov, otočený chrbtom)
Z 10
- j) pokoj psa pri streľbe
10

Poslušnosť spolu

100 (70)

3. Špeciálne cviky

- a) rozlišovanie cudzieho predmetu
50
 - prvý úspešný pokus
Z 20
 - druhý úspešný pokus
Z 30
 - b) vyhľadávanie cudzích predmetov (tri predmety na ploche 20 x 50 m, čas na vypracovanie 6 minút)
Z **30**
 - c) ochrana psovoda
20
 - prepadnutie psovoda
Z 15
 - ovládateľnosť psa
Z 5
- Špeciálne práce spolu
100 (70)

4. Celkom (Stopa + poslušnosť + špeciálne práce)
300 (210)

Článok 80. Pripomienky k vykonaniu skúšky SMP 2

1. Pokiaľ sa v tomto predpise neuvádza inak, platia pokyny pre vykonanie cvikov z časti II. Metodika a popis vykonania cvikov.
2. Rozlišovanie cudzieho predmetu prebieha medzi štyrmi predmetmi pomocníkov.
3. Pomocníci musia predmety obdržať 1 hodinu pred započatím cviku.
4. Pomocníkom, ktorého predmet má pes rozlíšiť, musí byť osoba, ktorá kládla stopu.
5. Pomocník, ktorého predmet má byť označený, zanecháva vo východzom bode ešte jeden predmet, ktorý musí byť identický s predmetmi určenými na rozlíšenie. Tento predmet slúži psovi na navetranie.
6. Predmety nesmú byť väčšie ako 100 cm², musia byť rovnakej farby, veľkosti, rozmerov a musia byť z rovnakého materiálu.
7. Psovod po vyslaní psa na rozlíšenie a prinesenie predmetu ostáva stáť na východzom stanovisku a už viac nesmie psa ovplyvňovať.
8. Pri rozlíšení, ako aj pri vyhľadaní sa prinesenie vyžaduje ako pri aportovaní.
9. Pri vyhľadaní pes môže predmety aportovať, alebo označovať. Ak pes predmety označuje, musí to byť vždy v rovnakej polohe.
10. Cvik obrana prebieha nasledovne: Psovod s neupútaným psom pri nohe postupujú po určenej trase, v blízkosti ktorej sa už predtým ukryl figurant. Akonáhle psovod so psom príde na vzdialenosť 5 krokov od úkrytu figuranta, tento podnikne na psovoda útok. Pes musí na útok odpovedať zákrokom. Na pokyn rozhodcu ostáva figurant stáť

- a psovod psa odvolá. Na ďalší pokyn rozhodcu psa privolá k nohe, upúta ho na vodidlo a odhlási sa. Na samotný zákrok, ako i pustenie, dáva psovod povel.
11. Pri cvikoch prepád psovoda sa nepoužíva palica, a od psa sa nevyžaduje zákrok do hornej časti paže.
 12. Odporúča sa pomocníkovi použiť pre daný cvik ochranný oblek.

Časť IV. Kritériá pre posudzovanie

skúšok podľa tohto skúšobného poriadku

A. Kritériá – všeobecná časť

Rozhodcom sa nariaďuje presné dodržiavanie skúšobného poriadku a týchto kritérií. Základným motívom hodnotenia musí byť splnenie daného cviku. Táto zásada sa týka aj jednotlivých disciplín. Rozhodca má právo previesť bodovú korektúru hodnotenia disciplíny ako celku, a to v závislosti od kvality jej prevedenia. (Táto možnosť sa doporučuje hlavne pri posudzovaní súťaží). Každý cvik musí byť posúdený z troch základných aspektov:

- a) nesplnenie cviku - cvik hodnotíme nulou. Dochádza k tomu spravidla nesplnením cviku v celom jeho rozsahu (pes cvik nevykoná vôbec), alebo súhrnom viacerých ďalších chýb, nedovolenou pomocou psovoda, nedostatočným precvičením, alebo inými okolnosťami. Cieľ cviku nie je vykonaný v plnom rozsahu tak, ako ho predpisuje tento SP pri popise jednotlivých cvikov.
- b) hrubé chyby - sem radíme chyby, ktoré jednotlivito ohrozujú a znehodnocujú splnenie cviku, ako i menšie chyby, ktoré vo svojom súčte splnenie cviku ohrozia. Vznikajú spravidla z metodických chýb pri nácviku, zo

zlovykov, alebo nedostatočnými povahovými vlastnosťami. Stratové hodnotenie týchto chýb dosahuje 30 – 50 % z prislúchajúcej bodovej hodnoty pre daný cvik, za každú chybu zvlášť. Pri každom cviku ako takúto chybu posudzujeme pomalé a s nepresnosťami spojené vykonávanie cviku, strach, alebo bojzlivosť ako reakcia na daný povel, ktorá svedčí o zlej metodike, či spôsobe výcviku. Pokiaľ takto reaguje pes povedzme na poslušnosti pri všetkých cvikoch, bodová strata mu nedovolí jednoducho splniť minimálny limit pre úspešné vykonanie skúšky.

- c) drobné chyby - sem radíme chyby, ktoré jednotlivo majú len malý význam, čo sa týka splnenia cviku a vyplývajú najmä z nedostatočnej ovládateľnosti, nesústredenia sa, či oneskorených reakcií, alebo z dôvodov iných drobných nepresností. Ale súhrn týchto malých chýb, prípadne ich kombinácia s hrubými chybami už môžu ohroziť samotné splnenie cviku a podľa toho je potrebné ich aj posudzovať. Stratové hodnotenie týchto chýb dosahuje 10 – 20 % z prislúchajúcej bodovej hodnoty pre daný cvik, za každú chybu zvlášť. Pri každom cviku musíme ako takúto chybu posúdiť neprípustné, alebo chybné povelý ale aj pomoc pohybom psovoda, neznalosť SP pri vykonávaní jednotlivých cvikov, či chválenie psa tam, kde to nie je povolené. Rovnako ako drobnú chybu hodnotíme nedostatočné vystupovanie psovoda (poradový krok, zásady pri obratoch, ap.).

Pozornosti a posúdeniu nesmie ujsť ani činnosť psovoda a psa počas prechodu od jedného cviku k druhému. Chyby a nedostatky musia zaťažovať bodovo tie cviky, na ktoré povahou na uvedené požiadavky nadväzujú.

Súčasne s uvedeným hodnotením je nutné, aby sa zároveň prihliadalo na povahové vlastnosti každého jedinca a s nimi súvisiace pracovné vlohy, ktoré sa prejavujú rôznymi reakciami svedčiacimi okrem iného aj o výcvikovej pripravenosti psa. Nesmie sa zabúdať, že rozhodcovia aj posudzovaním pracovnej výkonnosti ovplyvňujú chov pracovných plemien a sú spoluzodpovední za jeho úroveň. Je potrebné v celkovom hodnotení brať do úvahy typ VNČ, pohlavie, ale i špecifiká jednotlivých plemien. Rovnako sa nesmie zabúdať, že hoci skúšku skladá pes, rozhodujúcou súčasťou je osoba psovoda. Preto v komplexe konečného hodnotenia treba posúdiť aj jeho vplyv na psa a odbornosť. Vzhľadom na to, že pri posudzovaní vzniká mnoho situácií a javov, ktoré nie je možné zachytiť všetky do kritérií a nariadení, predpokladá sa odborná spôsobilosť každého rozhodcu sa s takouto situáciou vysporiadať a zodpovedne ju posúdiť.

B. Kritériá posudzovania skúšky ZM

Pri posudzovaní tejto skúšky má rozhodca brať do úvahy, že sa jedná o skúšku, kde sa v podstate jedná o vyjadrenie predpokladu kvality pracovných vlôh psa a schopnosť výcvikovo postupovať nahor. Je ale potrebné už pri hodnotení tejto skúšky zohľadňovať radosť a ochotu pri plnení cvikov a teda aj metodiku, s akou sa pri výcviku postupovalo. Nakoľko je to skúška, ktorá nie je povinná, náročnosť jej prevedenia a posúdenia psa a psovoda, by mala zodpovedať jej výpovednej hodnote.

Stopa.

Pri vypracovávaní stopy je povolené počas celej doby bez straty bodu povzbudzovanie psa. Pokiaľ psovod vedie psa na stopovacej šnúre kratšej ako 10 m , ale dlhšej ako 5 m, môže mu rozhodca po napomenutí

odobrat' na 1. úseku až 3 body a na druhom úseku až 5 bodov. Ak pri označení predmetu psovod použije povel, je to hodnotené ako hrubá chyba so stratou 3 bodov. Pri ďalšom posudzovaní platia kritériá posudzovania ako pri skúškach všestranného výcviku s prihliadnutím na nižšiu náročnosť.

Poslušnosť.

Počas všetkých cvikov poslušnosti je možné bez straty bodu zopakovať 1x povel a chváliť psa.

Hodnotenie cviku privolanie s predsadnutím sa končí predsadnutím psa. (Nehodnotíme následné prisadnutie).

Hodnotenie cviku privolanie psa k nohe za pochodu sa končí hodnotením priradením sa psa k nohe.

Cvik aport. Hodnotíme pri ňom najmä chuť a ochotu. Pokiaľ psovod pridržiava psa za obojok, alebo pes za aportom vyrazí, pokladá sa to za drobnú chybu, rovnako ako prehryzovanie aportu, alebo hru s ním. Krivé predsadnutie sa za chybu nepovažuje. Hodnotenie sa končí odobratím aportu.

Obrana.

Pri cviku označenie páchatel'a môže psovod povzbudzovať psa povelom *štekaj* bez straty bodov. Ak pes pomocníka vyštekáva, je mu udelených 10 bodov, ak pes pomocníka tvrdo napadne a drží, sú mu odobraté 3 body.

Zákrak podľa tejto skúšky bodovo hodnotíme nasledovne:

- a) veľmi dobrý, tvrdý a nekompromisný zákrak 6 – 8 bodov
- b) dobrý (stredne silný zákrak, slabšia razancia) 3 – 5 bodov
- c) uspokojivý zákrak (váhavý, reakcia pri boji, ap.) 1–2 body
- d) ovládateľnosť – púšťanie 1 – 2 body

Vzhľadom na to, že sa jedná o skúšku mladých psov, bez straty bodu sú tolerované aj technicky nie plné zákusy.

Ak pes pri ovládateľnosti nepúšťa, hodnotí sa to ako drobná chyba so stratou 1 bodu, ak púšťa len na fyzický zásah, sú mu odobraté 3 body.

C. Kritériá posudzovania stôp.

Pri posudzovaní sa prioritne hodnotí, či bol, a za akých okolností, splnený cvik ako celok. Pes musí prejavíť záujem, presnosť, ochotu a príslušný stupeň vycvičenosti. Toto sú základné požiadavky hodnotenia pachových prác. Je potrebné vychádzať predovšetkým zo zadaní článkov 34. a 35. Pokiaľ sa jedná o stopy našľapané samotným psovodom, je potrebné, aby rozhodca bol garantom našľapania stopy tak, ako to predpisuje článok 31. Pokiaľ v tejto činnosti zistí nedostatky, je povinný psovoda vrátiť, poučiť a dať mu našľapať druhú stopu. Za tento priestupok ho ale nepenalizuje. Ak však ani v ďalšom prípade psovod neuposlúchne pokyny rozhodcu, tento ho zo skúšky odvolá. Ak si rozhodca nie je istý dĺžkou stopovacej šnúry, má právo ju premerať a v prípade, že je šnúra krátka, psovod si musí zabezpečiť regulárnu. Ani túto skutočnosť rozhodca nepenalizuje. Pokiaľ už pes vypracúva nášľap, nesmie byť v žiadnom prípade rušený. Rozhodca s kladačom sa nesmú pohybovať za psovodom na trase stopy vo vzdialenosti menšej ako 10 m. Ako chyba hraničiaca s nesplnením cviku je hodnotené akékoľvek odmeňovanie psa potravou v priebehu celej stopy. Vždy ako hrubá chyba, so stratou bodov za príslušnú časť, je hodnotené ovplyvňovanie psa fyzicky, alebo hlasom, v blízkosti lomov a predmetov. Časový limit vždy začína plynúť od chvíle, keď je pes nasadený na stopu pri nášľapovom

kolíku. Ako hrubú chybu so stratou bodov v príslušnej časti, hodnotíme aj prejavy strachu psa. Ako drobné chyby hodnotíme viditeľnú reakciu na zver, či inú činnosť v okolí, pokiaľ nie je na závalu v ďalšom výkone pachových prác. Rovnako ako drobné chyby hodnotíme každú nekorektnú prácu so stopovačkou, či nepresnosť zo strany psovoda. Chyby a nedostatky pri hlásení pred a po činnosti, rozhodca vytkne, ale nehodnotí. Samotné vyhodnotenie činnosti psa a psovoda na stope rozhodca vyhodnotí vždy verejne. Samotnú činnosť psa na stope si delíme na 4 základné časti, pre ktoré sú stanovené čiastkové hodnoty (viď tabuľka č. 1).

- a) uvedenie psa na stopu
 - b) činnosť psa na priamych úsekoch stopy
 - c) činnosť psa na lomoch
 - d) činnosť psa pri označovaní, alebo prinášaní predmetov
- a) Hodnotenie psa sa začína jeho činnosťou od príchodu k nášľapovému kolíku a končí sa vykročením psovoda na trasu stopy, keď pes sa od nášľapu vzdialil na celú dĺžku stopovačky (10 m u psa stopujúceho na voľno). V tejto časti hodnotíme ako nesplnený cvik, ak: pes a psovod naplnili čl. 34, bod 18. písmená a, b, c, e. V tejto časti hodnotíme ako hrubé chyby nasledovné nedostatky: psovod vkročí psovi do nášľapu, psovod ovplyvňuje psa (naznačovanie smeru, hlasné povzbudzovanie, ap.), tretie nasadenie psa na nášľap. V prípade, že pes na stopu v časovom limite vyrazí po viac ako treťom nasadení, nebude mu byť priznaných 9 bodov z príslušnej časti hodnotenia. Ako drobné chyby v tejto časti hodnotíme: nedostatočné navetrenie nášľapu, druhé nasadenie psa, psovod nedodrží vzdialenosť

10 m pri vykročení na stopu, obzeranie sa psa, a iné drobné nepresnosti zo strany psovoda, či psa.

- b) Hodnotenie činnosti psa na priamych úsekoch. Bez bodovej straty tolerujeme vychýlenie sa od pachovej trasy psom na vzdialenosť jednej dĺžky jeho tela, rovnako posudzujeme bez straty bodu, pokiaľ pes vplyvom vetra vypracúva stopu vedľa pachovej dráhy, pokiaľ tak robí v priebehu celého úseku. Bez bodovej straty posudzujeme aj mierne pribrzďovanie psa psovodom stopovacou šnúrou, či rýchlejší postup psa, pokiaľ nie je na úkor presnosti vypracovávaní stopy. Ako nesplnený cvik v tejto časti hodnotíme, ak pes a psovod naplnili článok 34, bod 18. písmená a – e. Ako hrubé chyby v tejto časti hodnotíme vychýlenie sa od pachovej trasy o viac ako 3 m, alebo jednostranné vybočenie s navrátením sa do trasy stopy, vracanie sa na úroveň psovoda, pomalý postup psa spôsobený nedostatočnou precvičenosťou, alebo neochotou psa pracovať, líhanie si psa na stope, pokiaľ sa nejedná o falošné označovanie predmetu. Rovnako je hrubou chybou reakcia psa na kríženie stopy cestou, či osobou, pokiaľ na ňu reaguje do vzdialenosti väčšej ako 3 m. Ako drobné chyby označujeme zmeny rytmu psa bez zjavných príčin terénu, či klimatických podmienok, vybočenie do 3 m od trasy stopy, (rovnako i pri krížení cestou), a iné drobné nepresnosti psovoda, či psa v tejto fáze činnosti.
- c) Hodnotenie činnosti psa na lomoch. Hodnotenie začína vždy bezprostredne v bode, kde trasa pachovej dráhy náhle mení smer a končí sa po 10 m od tohto bodu. Činnosť psa musí byť presvedčivá, rýchla a presná. Ako nesplnenie cviku

v tejto časti hodnotíme, ak psovod a pes naplnili článok 34, bod 18. písmená a – e. Ako hrubú chybu označujeme vychýlenie sa od pachovej trasy stopy o viac ako 3 m, rovnako hodnotíme každé ďalšie vybočenie, či nečisté vypracovanie lomu s následným napojením sa na pachovú trasu stopy. Pokiaľ pes po viac ako trojnásobnom overovaní lomu predsa zachytí pokračovanie stopy, nebude mu priznaných 9 bodov z príslušnej časti hodnotenia. Rovnako ako hrubú chybu hodnotíme akékoľvek ovplyvnenie psa psovodom pri vypracovávaní lomu. Ako drobné chyby posudzujeme nepresnosti do jednej dĺžky tela psa, nepresné, alebo váhavé vypracovanie lomu, či iné drobné nepresnosti psovoda a psa v tejto fáze činnosti.

- d) Hodnotenie činnosti psa pri označovaní, či prinášaní predmetov. Pri posudzovaní tejto časti platia pravidlá uvedené v článkoch 34 a 35. Predmety sa kladú spravidla v polovici prvého alebo druhého úseku a ako ukončenie stopy, vždy priamo do priebehu pachovej trasy, nesmú sa ukrývať, či klásť mimo pachovú trasu. Ako nesplnený cvik v tejto časti hodnotíme, ak pes predmet neoznačí, alebo neprinesie (podľa hlásenia psovoda na charakter označovania predmetov), alebo psovod psa na predmet upozorní či inak ovplyvní k označeniu. Ako hrubú chybu hodnotíme pomalé a váhavé označenie predmetu (uchopenie a prinesenie pri prinášaní), zaujatie polohy a súčasné dvíhanie predmetu, zaujatie inej polohy, než aká bola konkrétne pri hlásení udaná psovodom, zaujatie takej polohy psom pri predmete, kde sa os jeho tela odlišuje od osi postupu o 90° a viac, ako aj označenie

predmetu, ktorý nepoložil kladač. Ako drobné chyby hodnotíme nepresné zaujatie konkrétnej podoby, prehrýzanie predmetu, pustenie predmetu (pri prinášaní), nezdvihnutie nájdeneho predmetu psovodom a iné drobné nedostatky v tejto fáze činnosti. Pokiaľ preukazne označené predmety psom v priebehu stopy nemôže pre ich stratu psovod pri záverečnom odhlásení sa zo stopy ukázať rozhodcovi, tento za ne bodovú stratu neudelí.

Tu uverejniť nákrasy a tvary stôp, križenia, schémy zo strán č. 54 a 55 Zborníka „99“.

Tabuľka č. 1

Prekopírovať tabuľku zo strany 55 Čiastkové bodové hodnotenia stôp

D. Kritériá posudzovania poslušnosti.

Aj pri hodnotení jednotlivých cvikov v tejto časti skúšky vychádzame zo základnej požiadavky na splnenie cviku. Hodnotíme predovšetkým záujem, ochotu, radosť z práce a presnosť prevedenia jednotlivých cvikov.

Je potrebné dodržiavať klasifikáciu chýb, tak ako je to uvedené pri jednotlivých cvikoch poslušnosti v časti Metodika vykonávania cvikov, vrátane bodového hodnotenia.

V prípade, že sa pes v ktorejkoľvek časti vzdialí spod vplyvu psovoda, rozhodca umožní psovodovi vo vhodných intervaloch psa tri krát privolať. Keď pes nepríde ani na tretie privolanie, musí byť zo skúšky odvolaný.

Každý cvik začína a končí zaujatím základného postoja psovoda a psa.

Všetky cviky, ktoré sa vykonávajú na posunok, vyžadujú, aby pri vydávaní povelov psovodov sa rozhodca nachádzal mimo zorného uhla psa a pokyny dával tiež posunkami.

Privolanie. Prevádza sa kdekoľvek, pes sa musí od psovoda vzdialiť minimálne 10 m. Pri vykonávaní privolanie podľa SVV3 rozhodca určuje, z ktorého vysielania sa uskutoční bodované privolanie. Z privolania, ktoré sa nehodnotí, sa ponecháva na ľubovôli psovoda, akým spôsobom psa privolá.

Aportovanie. Pri cviku aportovanie vlastného predmetu, sa jedná o akýkoľvek predmet, pokiaľ nie je súčasťou výstroja psa. Použitie súčastí výstroja je neprípustné a anuluje cvik.

Štekanie. Aby pes dosiahol plný bodový zisk, musí výrazne zaštekáť najmenej trikrát. Štekanie počas príchodu psovoda k psovi hodnotíme ako drobnú chybu.

Plazenie. Plnú bodovú hodnotu za výkon tohto cviku obdrží pes len vtedy, keď zadné končatiny ťahá za sebou, alebo sa plazí s mierne vysadenými bedrami, ale len do tej miery, aby ich pod ne zasunul.

Vysielanie psa vpred. Plnú bodovú hodnotu (viď schéma vysielania) obdrží pes len vtedy, keď v predpísanej vzdialenosti minie cieľ najviac 5 m do strany, polovicu bodov obdrží, ak cieľ minie 5 – 20 m a žiadne body neobdrží, ak je vzdialenosť viac ako 20 m. Rovnako žiadne body neobdrží, ak sa od psovoda nevzdiali viac ako 25 m a v tomto prípade nie je hodnotený ani cvik privolanie.

E. Kritériá posudzovania obrany.

Pri hodnotení cvikov obrany berieme do úvahy pri výkone samotným psom ,okrem presnosti prevedenia

jednotlivých cvikov, hlavne presvedčivosť, tvrdosť v samotných zákrokoch, ostražitosť tam, kde to vyžaduje cvik, ale aj kvalitu záhryzu, odolnosť voči fyzickému a psychickému tlaku pomocníka a prostredia, ale aj jeho ovládateľnosť.

Pre nedostatky v práci psovoda a činnosti psa platí aj vyhodnocovanie chýb podľa rozpisu z disciplíny poslušnosť.

Okrem už uvedeného rozpisu nedostatkov uvedených v časti Metodika vykonávania cvikov v časti hodnotenie, je potrebné sa pri jednotlivých cvikoch zamerať sa ešte na nasledovné fakty:

Prieskum terénu. Hodnotíme plánovitosť prieskumu v pokrytí prehľadávaného priestoru, a dodržanie časového limitu. Ak sa prieskum prevádza na umelé úkryty je strata za každý vynechaný úkryt pri 12 úkrytoch 1 bod (SPO), 6 úkrytoch 2 body (SVV2,3), pri 4 úkrytoch 3 body (SVV1), pri 2 úkrytoch 5 bodov (ZM). Spätné privolávanie psa k nohe a jeho následné vysielanie sa hodnotí ako drobná chyba.

Sem uverejniť obrázky č. 5 zo Zborníka „99“strana 56

Vyštekávanie pomocníka. Akonáhle pes figuranta objaví, musí ho okamžite začať vyštekávať. Psovod v tom okamihu ostáva stáť. Keď tak neurobí, rozhodca ho vyzve k zastaveniu, keď neuposlúchne, za cvik vyštekávanie sa odoberie 5 bodov. Ak ale psovod zastane sám, bez toho aby pes označil figuranta, rozhodca ho vyzve k pokračovaniu v chôdzi až kým pes nezačne figuranta vyštekávať. V prípade nerešpektovania povelov rozhodcu psovodom, cvik prieskum i vyštekávanie sa anulujú a psovod pokračuje cvikmi c – e. Rovnaký je postup, ak sa psovod po pochodovej osi dostane za úkryt pomocníka o 20 m a viac bez toho, aby pes

pomocníka vyštekal, či aspoň vystavil. Cvik vyštekávanie je potrebné hodnotiť z hľadiska prevládajúcej činnosti psa v bodovom hodnotení takto:

- a) pes osobu tvrdo a bezdôvodne napáda
0 bodov
- b) pes osobu napáda a vyštekáva (podľa prevládajúcej činnosti) 1- 5 bodov
- c) pes osobu vyštekáva
6 – 10 bodov

Tieto body sú základné, z nich sa ďalej zrážajú body za nepresvedčivé vyštekávanie, odbiehanie, otáčanie sa za psovodom, a iné drobné nepresnosti, za každú chybu zvlášť.

Zaistenie pomocníka: Pri cvikoch výsluch, prehliadka, sprevádzanie, alebo stráženie pomocníka, delíme prislúchajúcu bodovú hodnotu na dve polovice. Prvou polovicou hodnotíme ostražitosť a skutočný prejav psa pri zákrokoch psovoda, alebo strážení pomocníka. Druhou polovicou bodov hodnotíme presnosť a ovládateľnosť.

Zákrok psa pri skúškach SVV a SPO hodnotíme bodovo nasledovne:

- a) veľmi dobrý (tvrdý, nekompromisný a technicky zvládnutý, pes je v prejave výrazne bojovný)
11 – 15 bodov
- b) dobrý (stredne silný, menej razantný, pes viditeľne pri strete pribrzdí, technicky menej kvalitný záhryz, dostatočne bojovný).
6 – 10 bodov
- c) uspokojivý (slabší zákrok, výrazné zaváhanie, ešte uspokojivá bojovnosť). 1 – 5 bodov
- d) ovládateľnosť (púšťanie)
1 - 5 bodov

Odolnosť psa. Hodnotíme predovšetkým rozdielnosť v chovaní psa pri predchádzajúcich zákrokoch a počas

tohto cviku, keď sa používa úder (úder). Rovnako musíme pri hodnotení zohľadňovať reakciu pri náprahu a pri dopade úderu. Z chovania psa vyplýva i hodnotenie:

- a) zákrok nie je v žiadnej fáze ovplyvnený
20 bodov
- b) pes zákrok prevedie, ale samotný výkon je váhavejší
17 – 19 bodov
- c) snaha vyhnúť sa úderu, ale zákrok je vykonaný a pes nepúšťa ani po ďalších úderoch
10 – 16 bodov
- d) pes po údere púšťa, ale znovu sa zahrýza
5 – 9 bodov
- e) pes po údere púšťa, ale ostáva v blízkosti pomocníka so snahou ho napadnúť 1 – 4 body
- f) pes nezahryzne, odbieha po náznaku úderu, alebo po údere samotnom 0 bodov

Ak pes zlyhá v tejto časti, napĺňa čl. 11, bod 5 písm. c. a skúška mu nemôže byť uznaná, aj keby ho bodový limit k tomu oprávňoval. Pokiaľ táto skutočnosť nastane na kynologickej akcii (súťaži), je postup rovnaký.

Pri zadržaní pomocníka s protiútokom, delíme bodovú hodnotu za samotný zákrok nasledovne:

- a) orientácia na pomocníka 1 bod
- b) dobehnutie k pomocníkovi 1 bod
- c) veľmi dobrý zákrok 11 – 13 bodov
- d) dobrý zákrok 6 – 8 bodov
- e) uspokojivý zákrok 1 – 3 body
- f) ovládateľnosť 1 – 5 bodov

Pri skúške SPO dvojnásobný počet bodov vyplýva zo skutočnosti, že sa pracuje s dvomi pomocníkmi a tak sa počet bodov zdvojnásobuje.

Ovládateľnosť psa. Dodržiavať hodnotenie rozpísané v Metodike vykonávania cviku. Ak psovod pred povelom

na pustenie osloví psa menom, časť cviku ovládateľnosť je anulovaná.

F. Kritériá posudzovania skúšok psov malých plemien

Skúšku ZMMP posudzujeme v časti stopa a poslušnosť v súlade s kritériami hodnotenia skúšky ZM.

Skúšky SMP 1 a 2 posudzujeme v časti stopa a poslušnosť v súlade s kritériami hodnotenia skúšky SVV 1 a 2.

Špeciálne cviky:

Do obrázku č. 6 Rozlišovanie predmetov zo Zborníka „99“, dokresliť dosku podľa čl. 32

Hodnotenie	cviku	rozlišovanie	predmetov:
ZMMP	SMP 1	SMP 2	
Prvý úspešný pokus	5	10	20
Druhý úspešný pokus	10	15	30
Spolu	15	25	50

Ak pes prinesie požadovaný predmet až pri druhom pokuse, považujeme a bodovo to hodnotíme ako prvé úspešné prinesenie. Za každé uchopenie a pustenie nesprávneho predmetu sú psovi odobraté 2 – 3 body.

Ak pes prinesie nesprávny predmet, príslušný pokus sa hodnotí ako nesplnený, 0 bodov.

Počas cviku nesmie psovod žiadnym spôsobom psa ovplyvňovať, pokiaľ tak urobí, cvik sa hodnotí ako nesplnený.

Pri vyhľadávaní cudzích predmetov (SMP), ako pomocníka, ktorého predmet má pes označiť, použijeme toho, ktorý psovi pokladal stopu.

Okrem popísaných nedostatkov sa v hodnotení zameriavame aj na záujem a aktivitu psa.

Vyhľadávanie predmetov:

Sem uverejniť obrázok č. 7 strana 59 Zborníka „99“ Trasa

Hodnotenie:

	ZMMP	SMP1	SMP2
Nájdenie 1 predmetu	až 4 body	až 8 bodov	až 8 bodov
Nájdenie 2 predmetov	až 8 bodov	až 16 bodov	až 16 bodov
Nájdenie 3 predmetov	až 12 bodov	až 24 bodov	až 24 bodov
Záujem, plánovitosť, aktivita	až 3 body	až 6 bodov	až 6 bodov
Spolu	15	30	30

Cvik je ukončený v okamihu, ako skončí časový limit a body získané do toho okamihu sa priznávajú.

Pri hodnotení nie je rozhodujúce, či pes našiel predmety v tom poradí, ako boli rozhodené. Všetky ostatné nepresnosti sa hodnotia podľa rozsahu hrubých a drobných chýb.

Chovanie sa psa voči osobám, ktoré ho neohrozujú (ZMMP). Hodnotíme celkové správanie sa psa. Plné bodové

Hodnotenie obdrží pes sebavedomý, ktorý si osôb nevšima. Pokiaľ sa u psa objavia prejavy strachu, alebo agresivity, ale sú ešte zvládnuteľné, hodnotíme to ako hrubú chybu. Ak sú prejavy na závalu pri plnení ďalších cvikov, cvik hodnotíme ako nesplnený. Takémuto psovi je počas posudzovania ďalších cvikov venovaná osobitá pozornosť.

Vyhľadanie strateného predmetu (ZMMP). Psovod zostáva stáť na mieste po vyslaní psa. Tohto môže slovné povzbudzovať. Pokiaľ opustí miesto do 3 m, hodnotí sa to ako hrubá chyba, pokiaľ opustí miesto nad túto vzdialenosť, cvik sa hodnotí ako nesplnený. Nepresné prinesenie sa nepenalizuje bodovou stratou.

Stráženie predmetu (SMP1). Cvik pokladáme za nesplnený, bez ohľadu na dovedy získaný počet bodov, ak si pes predmet nechá odobrať, nasleduje pomocníka, alebo sa vracia k úkrytu psovoda. Samotné hodnotenie cviku sa delí na :

- Prvá fáza–kl'ud psa až 2 body
- Druhá fáza–ostražitosť, ale neútočnosť až 4 body
- Tretia fáza–zákrok psa až 10 bodov
- Štvrtá fáza–zotrvanie pri predmete až 4 body

Samostatná činnosť psa (SMP1). Pokus o odviazanie a odvedenie psa sa prispôsobuje účelu cviku a použité metódy musia byť jednoduché a primerané bežnej praxi. Hodnotenie cviku delíme na:

- Prvá fáza–kl'ud psa až 5 bodov
- Druhá fáza – pokus o odvedenie:
 - aktívna obrana (podľa prevládajúcej činnosti) 11 – 20 bodov
 - pasívna obrana 1 - 10 bodov

Ochrana psovoda (SMP2). Pri tomto cviku sa nevyžaduje zákrok do hornej časti paže a rovnako sa nepoužíva palica. Samotný zákrok hodnotíme bodovo rovnako, ako cvik samostatné zadržanie. Pokiaľ pes počas voľného zákroku sa pes nechá vytlačiť, prípadne ujde, cvik sa hodnotí nedostatočne. Postupu vyrazí od nohy a prevedie zákrok na pomocníka, je to hodnotené, ako hrubá chyba. Pokiaľ pes pri prepade pomocníka nezahryzne, ale aktívne pomocníka blokuje, prizná sa mu až 10 bodov. Ovládateľnosť (púšťanie) sa hodnotí podľa Metodiky. Na zákrok i na púšťanie dáva povel psovod.